
Wstęp

Ekonomia to nauka opisująca i wyjaśniająca mechanizm funkcjonowania systemu instytucjonalnego zwanego gospodarką. Podstawowymi instytucjami tworzącymi ten system (obok ekonomicznych norm prawnych oraz mechanizmów, np. rynek) są gospodarstwa domowe, przedsiębiorstwa (w tym także banki i inne instytucje sektora finansowego) i państwo (w znaczeniu administracji państwowej). Aby podmioty te mogły realizować rozmaite funkcje w gospodarce, muszą być uczestnikami rynków produktów (dóbr i usług), rynków czynników produkcji (np. pracy, ziemi), rynków finansowych (np. rynki papierów wartościowych, rynek pieniądza, rynki walutowe). W zależności od rodzaju rynku uczestnicy życia gospodarczego występują w roli nabywców, czyli tworzą popytową stronę rynku (np. gospodarstwa domowe na rynkach produktów oraz rynkach papierów wartościowych, przedsiębiorstwa na rynkach czynników produkcji, państwo na rynkach produktów) lub w roli sprzedawców, czyli po podażowej stronie rynku (np. gospodarstwa domowe na rynku pracy, przedsiębiorstwa na rynkach produktów, państwo na rynku obligacji).

Pierwszym celem tego opracowania jest przedstawienie podstawowych kategorii ekonomicznych, jakimi są popyt i podaż (części pierwsza i trzecia). Kategorie te stanowią źródło informacji o skłonnościach (kształtowanych m.in. preferencjami i własnymi możliwościami ekonomicznymi) nabywców (popyt) oraz sprzedawców (podaż), którzy są uczestnikami poszczególnych rynków (popyt rynkowy, podaż rynkowa) i całej gospodarki (popyt globalny, podaż globalna). Drugim celem jest zapoznanie czytelników z głównymi mechanizmami funkcjonowania rynku i gospodarki (części druga i czwarta). Pokazane zostanie, iż mechanizmy te, zarówno na poziomie mikroekonomicznym, jak i makroekonomicznym, uruchamiane są zmianami popytu

i podaży. Trzecim istotnym celem jest uświadomienie konieczności posługiwania się w analizach ekonomicznych kategoriami realnymi i wskazanie do jakże błędnych wniosków może prowadzić opieranie się w tych analizach na kategoriach nominalnych (część czwarta).

Opracowanie to materiał wprowadzający do studiowania ekonomii. Pozwala on opanować elementarne pojęcia przed rozpoczęciem zmagania ze zrozumieniem funkcjonowania współczesnej gospodarki rynkowej. Skrypt pozwoli także przygotować się do studiowania tych aspektów polityki publicznej, które dotyczą oddziaływania państwa na gospodarkę.